

LUKION KURSSIT

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

PAKOLLISET KURSSIT

A101 KIELI, TEKSTIT JA VUOROVAIKUTUS

Tutustutaan eri tekstilajeihin. Totutellaan ilmaisemaan itseään ryhmässä ja esittämään perusteltuja näkemyksiä. Tutkitaan, miten oma ja tekstin konteksti vaikuttavat ilmaisuun. Kurssi valmentaa omaksumaan perustaitoja, joita tarvitaan äidinkielen lukio-opinnoissa. Houkutellaan opiskelijaa kasvattamaan yleissivistystään ja kulttuurista lukutaitoaan eli omaksumaan utelias asenne elämänilmiöitä kohtaan.

A102 TEKSTIEN RAKENTEITA JA MERKITYKSIÄ

Opitaan tuottamaan jäsenneltyä tekstiä, sekä kirjoitettua että puhuttua. Tutkitaan, mikä tekee tekstistä vaikuttavan ja kiinnostavan. Opetellaan käyttämään tarkoituksenmukaisia tekstuaalisia keinoja. Tarkastellaan lähemmin tekstin osia: sanavalintoja, lauseenmuodostusta ja kappalejakoja. Totutellaan rakentamaan tekstiä esim. kysymysten ja miellekarttojen avulla.

A103 KIRJALLISUUDEN KEINOJA JA TULKINTAA

Syvennytään kaunokirjallisuuteen ja kirjoitetaan omia fiktiivisiä tekstejä. Opetellaan tulkitsemaan kaunokirjallisuutta, sen konnotaatioita ja merkitystasoja. Eritellään kerrontatekniikkaa: tunnistetaan mm. aihe, kerronta, kuvaus, kertoja ja henkilöt, aikasuhteet, näkökulma, motiivi, symboli ja tematiikka fiktiivisestä tekstistä. Opiskellaan kirjallisuuden tulkinnan vaatimaa asioiden käsitteellistämistä.

A104 TEKSTIT JA VAIKUTTAMINEN

Luetaan, eritellään ja kirjoitetaan argumentoivia tekstejä. Havainnoidaan, miten mediaesitysten ideologia rakentuu mm. mainonnassa ja muissa eri medioiden vaikuttamaan pyrkivissä tekstityypeissä. Harjoitellaan argumentointitapoja ja retorisia keinoja sekä harjoitetaan lähdekritiikkiä. Rohkaistutaan, toivottavasti, ilmaisemaan omat näkemykset perustellusti ja erittelemään muiden näkemysten kesävyyttä.

A105 TEKSTI, TYYLI JA KONTEKSTI

Tutustutaan eri-ikäisiin ja erityylyisiin kaunokirjallisiin ja asiateksteihin. Hiotaan omaa tyyliä. Eritellään kulttuurin kontekstin ja oman kontekstin vaikutusta näkökulmiin ja aatemaailmaan. Tutustutaan syvemmin esseistiseen tyyliin ja ilmaisuun. Opitaan kokoamaan aineistoa omassa kirjoitusprosessissa, muokkaamaan ja hiomaan tekstiä. Tutustutaan eurooppalaisen kirjallisuuden virtauksiin.

AI06 KIELI, KIRJALLISUUS JA IDENTITEETTI

Tutustutaan suomalaisen kirjallisuuden ja suomen kielen kehityksen vaiheisiin. Havainnoidaan, miten kieli ja kirjallisuus rakentavat suomalaista identiteettiä. Pohditaan oman identiteetin rakentumista suomalaisen ja eurooppalaisen kulttuurin näkökulmista. Opiskellaan tekstitaidon vastausten ja esseiden kirjoittamista, kuten muillakin kursseilla.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

AI07 PUHEVIESTINNÄN TAITOJEN SYVENTÄMINEN

Opiskellaan eri puhetilanteissa vaikuttamista perehtymällä niiden ominaispiirteisiin. Hiotaan esiintymisvalmiuksia mm. puheen pidossa, neuvotteluissa, kokouksissa ja keskusteluissa. Pohditaan, mistä puheviestinnän vaikuttavuus syntyy. Tulkitaan nonverbaaleja viestejä. Opitaan rakentamaan tilanteeseen sopivaa vuorovaikutusta.

AI08 TEKSTITAITOJEN SYVENTÄMINEN

Hiotaan ja syvennetään tekstin analysoimisen ja kirjoittamisen taitoja. Kurssi antaa valmiuksia varsinkin ylioppilaskirjoitusten tekstitaidon kokeeseen. Opitaan tietoisesti rakentamaan tiivis teksti. Kiinnitetään huomiota tekstin ideointiin, suunnitteluun, näkökulman valintaan, jäsentelyyn, muokkaamiseen, tyylin hiontaan, otsikointiin ja ulkoasun viimeistelyyn. Kirjoitetaan tekstitaidon kokeen vastauksia ja analysoidaan niitä. Suositellaan jokaiselle!

AI09 KIRJOITTAMINEN JA NYKYKULTTUURI

Teräستetään kriittistä ja kulttuurista lukutaitoa. Perehdytään ajankohtaisiin kielen, kirjallisuuden ja viestinnän teemoihin. Kiinnitetään huomiota tekstin näkökulman valintaan, ajattelun itsenäisyyteen ja ilmaisun omaäänisyyteen. Kurssi valmentaa erityisesti ylioppilaskirjoitusten esseekokeeseen. Kirjoitetaan esseitä. Suositellaan jokaiselle!

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

AI10 KIRJALLISUUDEN TULKINNAN SYVENTÄMINEN

Syvennetään kaunokirjallisuuden erittelyn valmiuksia. Äidinkielen ja kirjallisuuden ylioppilaskokeessa on aineistoina kirjallisuutta, jota tulee eritellä. Kurssi palvelee ylioppilaskokeeseen valmistautuvia ja kirjallisuudesta muutoinkin kiinnostuneita. Opettelemme analysoimaan kirjallisuutta eri lukutapoja hyödyntäen. Kertaamme kaunokirjallisuuden tutkimuksen terminologiaa ja sovellamme sitä tekstien tulkintaan ja erittelyyn. Lueimme romaaneja, runoja ja näytelmiä.

AI11 KIELENHUOLLON KURSSI

Kurssilla opiskellaan kirjoittamaan oikeakielisyysnormien mukaista asiasuomea. Käydään läpi lukiolaisten tavallisimmat ja vähän harvinaisemmatkin tekstien virhetyypit oikeakielisyysharjoituksin. Kurssin voi suorittaa missä tahansa opintojen vaiheessa. Erityisesti kurssista on hyötyä ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville, jotka haluavat karsia virheet teksteistään.

KOULUKOHTAISET SOVELTAVAT KURSSIT

AI 12 MEDIALUKUTAITO

Kurssilla tutkitaan, miten mediaesitykset rakentavat maailmankuvaamme ja millaisia haasteita tiedon välittäminen ja vastaanottaminen sisältää. Tutustutaan median ajankohtaisiin ilmiöihin, mm. sen kaupallistumiseen ja viihteellistymiseen. Eritellään mediatekstien ideologisuutta ja objektiivisuutta. Harjoitellaan siis representaatioiden kriittistä lukutapaa mm. tunnistamalla uutisoinnista ja mainonnasta kertomuksia ja konnotaatioita, joilla meihin pyritään vaikuttamaan. Tutustutaan viestinnän tutkimuksen terminologiaan. Keskustellaan yhdessä, laaditaan omia esityksiä ja analyysejä portfolioon. Kurssi sopii valittavaksi niin osaksi mediadiplomin suorittamista kuin harjoitteluksi päättökokeen media-aiheisia tehtävänäntöjä varten.

AI 13 MYYTTEJÄ JA IHMISKUVIA

Tutustutaan kulttuurialueemme nais- ja miesmyytteihin. Todetaan median, erityisesti ns. tajuntateollisuuden, hyödyntävän myyttejä tuotannossaan. Pohditaan, ohjaavatko myytit käyttäytymistämme tarjoamalla meille usein stereotyyppisiä mies- ja naiskuvia. Eritellään meille markkinoitavia ihmiskäsityksiä mm. musiikki-videoista, elokuvakerronnasta ja televisiosarjoista ja -formaateista. Sopii valittavaksi osaksi mediadiplomin suorittamista tai puhtaasta mielenkiinnosta täydentämään äidinkielen oppisisältöjä. Mahdollisuus hyödyntää myyttejä myös omassa tuotannossa

AI 14 LUOVAN KIRJOITTAMISEN KURSSI

Kurssi tähtää omaperäisen ja itsenäisen kirjoittajan löytämiseen itsestään. Kirjoittaminen on nautinto, jolla tehdään maailmaa näkyväksi omalle itselle ja muille! Kurssilla kirjoitetaan fiktiota ja/tai faktaa luovasti ja omaäänisesti. Nyt on mahdollisuus kokeilla eri tekstilajeja ja -tyyppejä sekä tyylikeinoja ilman paineita. Kirjoitamme novelleja, satuja, pakinaa, päiväkirjaa, sarjakuvaa, näytelmädialogia, puheita, pamfletteja, esseitä tai runoja valinnan mukaan. Uskalla kokeilla.

ENGLANTI (A - K I E L I)

PAKOLLISET KURSSIT

EA01 NUORI JA HÄNEN MAAILMANSÄ

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita. Perusrakenteiden vahvistamista.

EA02 VIESTINTÄ JA VAPAA-AIKA

Aihepiirinä vapaa-aika ja harrastukset. Puheviestinnän harjoittelua monipuolisesti, lyhyen suullisen esityksen pitäminen. Viestinnällisten tehtävien avulla harjoitellaan kirjoittamistaitoa ja laajennetaan rakenteiden osaamista.

EA03 OPISKELU JA TYÖ

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Kirjallisena tuotoksena oman CV:n ja työhakemuksen laatiminen, suullisena harjoituksena on työhaastattelutilanne.

EA04 YHTEISKUNTA JA YMPÄRÖIVA MAAILMA

Yhteiskuntaelämän sanastoa. Harjoitellaan tiivistelmän tekoa.

EA05 KULTTUURI

Filmi, teatteri, musiikki, kuvataiteet, kirjallisuus. Kulttuuria monipuolisesti.

EA06 TIEDE, TALOUS JA TEKNIikka

Tiede, tekniikka, viestintä, talouselämä. Sanavarastoa laajennetaan.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

Englannin ylioppilaskirjoitukset pohjautuvat etupäässä kursseihin EA07 ja EA08

EA07 LUONTO JA KESTÄVÄ KEHITYS

Teksteissä käsitellään luontoa ja kestäväää kehitystä. Kieliopissa kerrataan verbioppi. Sanavarastoa laajennetaan ja tehdään kuunteluharjoituksia. Kurssilla tehdään myös yo-kirjoitusten harjoituskoe, joka kertoo tämänhetkisen osaamisen tason.

EA08 YHTEINEN MAAILMA JA KANSAINVÄLISTYMINEN

Tekstit tarkastelevat globaaleja ilmiöitä esimerkkien ja yksittäisten ihmisten tai ihmisryhmien avulla. Paljon sanavaraston monipuolista kartuttamista sekä kuunteluharjoituksia. Kieliopissa kerrataan mm. artikkelit ja pronominit. Harjoitellaan yo-kirjoitusten eri kirjoitustehtäviä sekä tehdään harjoituskoe, joka kertoo tämänhetkisen osaamisen tason.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

EA09 KERTAUSKURSSI

Kielioppia kerrataan monipuolisesti, tehdään tehtäviä monistevihosta. Kurssi on tarkoitettu 2.- ja 3. -luokkalaisille. Valmentaa yo-kirjoituksiin.

KOULUKOHTAISET SOVELTAVAT KURSSIT

EA00 PERUSASIOIDEN KERTAUS

Perusasioiden kertauskurssi niille 1.- ja 2.- vuoden opiskelijoille, joilla on hylätty arvosana englannin 1. tai 2. kurssista. Kurssilla pääset paikkaamaan puutteita perusasioissa ja hyvään alkuun englannin opinnoissasi.

EA11 THE WORLD TODAY

Lähinnä abeille tarkoitettu kurssi, missä seurataan television, internetin ja aikakauslehtien avulla maailmantapahtumia, keskustellaan niistä ja raportoidaan niitä portfolioon. Tämä kurssi on hyvää valmennusta yo-kirjoituksiin, sillä kurssilla käsitellään ajankohtaisia tekstejä ja laajennetaan sanavarastoa.

EA12 TUTKIELMAKURSSI

Opettajan johdolla tehty tutkielma englanniksi jostakin yhdestä sovitusta aiheesta.

R U O T S I (B - K I E L I)

PAKOLLISET KURSSIT

BB01 KOULU JA VAPAA-AIKA

Kurssin aihepiireinä ovat vapaa-aika ja perhe, koulu sekä harrastukset. Kurssilla panostetaan suulliseen kielitaitoon ja lyhyiden viestien kirjoittamiseen ja oppimistrategioiden kehittämiseen.

BB02 ARKIELÄMÄÄ POHJOISMAISSA

Toisen kurssin aiheina ovat Tukholma ja Pohjoismaat, ruoka ja asuminen, työ ja rahankäyttö, terveys ja kännykänkäyttö. Kurssin aikana harjoitellaan lyhyiden viestien ymmärtämistä ja kirjoittamista sekä kehitetään edelleen suullisen viestinnän strategioita.

BB03 SUOMI, POHJOISMAAT JA EUROOPPA

Aihepiireinä ovat Suomi, Ahvenanmaa sekä suomenruotsalaiset ja ruotsinsuomalaiset. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita ja kirjoittamista kirjoittamalla erilaisia viestejä.

BB04 ELÄMÄÄ YHDESSÄ JA ERIKSEEN

Kurssin teemoja ovat ihmissuhteet, sukupolvien ja kulttuurien välinen kohtaaminen sekä elämäkatsomukset. Kurssilla saat vinkkejä kirjoitelmien laatimiseen sekä erilaisiin keskustelutilanteisiin.

BB05 ELINYMPÄRISTÖMME

Kurssin aiheina ovat muuttuva elin- ja työympäristö, joukkoviestimet ja luonto. Kurssilla harjoitellaan ymmärtävän lukemisen strategioita, tiivistelmän laatimista ja kehitetään keskustelutaitoja.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

BB06 KULTTUURIN TEKIJÖITÄ JA NÄKIJÖITÄ

Kurssilla käsitellään kulttuuria ja ajankohtaisia aiheita. Kerrataan ja harjoitellaan suullisia viestinnällisiä tilanteita. Kieliopin kokoavien tehtävien avulla harjoitellaan yo-kokeeseen. Kurssin avulla vahvistat kielitaitoasi monipuolisesti.

BB07 YHTEINEN MAAILMA JA KANSAINVÄLISTYMINEN

Aihealueita ovat maailmanlaajuiset ilmiöt, kansainvälisyys, opiskelu, työelämä ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Kurssilla harjoitellaan yo-kokeen osa-alueita ja kerrataan aikaisempien kurssien rakenteita.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

BB08 RUOTSIN TÄYDENNYSKURSSI

Kurssilla treenataan yo-kirjoitusten osa-alueita; kerrataan ruotsin kielen rakenteita ja sanastoa, harjoitellaan erityyppisiä kirjoitelmia ja kuuntelustrategioita. Kurssi on suunnattu yo-kirjoitukseen valmistuville opiskelijoille.

KOULUKOHTAISET SOVELTAVAT KURSSIT

BB00 PERUSASIOIDEN KERTAUSKURSSI

Perusasioiden kertauskurssi niille 1.- ja 2.- vuoden opiskelijoille, joilla on hylätty arvosana ruotsin 1. tai 2. kurssista. Kurssilla pääset paikkaamaan puutteita perusasioissa ja hyvään alkuun ruotsin opinnoissasi.

BB09 LÄR DIG TALA OCH SKRIVA

Kurssilla treenataan kirjallista ja suullista tuottamista erilaisten viestinnällisten harjoitusten avulla. Kurssi sopii hyvin yo-kokeeseen valmistautuville, mutta sen voi valita jo 3.kurssin jälkeen.

BB10 PRAKTISK SVENSKA

Kurssilla harjoitellaan käytännön kielitaitoa ja tutustutaan (suomen-)ruotsalaiseen kieliympäristöön. Ei järjestetä lv. 2009 - 10.

BB11 TUTKIELMAKURSSI

Opettajan johdolla tehty tutkielma yhdessä sovitusta aiheesta.

RANSKA (D – K I E L I)

Yläkoulussa ranskaa B2-kielenä opiskelleet voivat suorittaa tasokokeen 1. kurssin alussa. Mikäli opiskelija tarvitsee tai haluaa kertausta, hän jatkaa 1. kurssista eteenpäin. Muussa tapauksessa hän voi tulla mukaan viimeistään 3. kurssille.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

FD01 HYVÄÄ PÄIVÄÄ, HAUSKA TUTUSTUA

Kurssilla tutustutaan eri maiden nuoriin, jotka opiskelevat Toulousissa Etelä - Ranskassa. Opitaan selviytymään yksinkertaisissa arkipäivän tilanteissa ja rakenteina opitaan lukusanat, verbejä presensissä ja perfektissä.

FD02 NÄIN ASIAT HOITUVAT

Kurssilla tutustutaan Pariisiin nähtävyyksiin. Ollaan ravintolassa ja ostoksilla. Rakenteista opitaan mm. refleksiiviverbejä ja imperatiivi.

FD03 VAPAA- AIKA JA HARRASTUKSET

Kurssilla käsitellään ranskalaista ruokakulttuuria, musiikkia ja urheilua. Rakenteina mm. imperfekti ja adverbis.

FD04 MEILLÄ JA MUUALLA

Kurssilla tutustutaan elämään Suomessa ja ranskankielisissä maissa. Kieliopissa keskitytään futuuriin ja konditionaaliin.

FD05 ENNEN JA NYT

Kurssilla käsitellään historiallisia aiheita linkittäen ne Ranskaan tai ranskankieliseen maahan. Rakenteina: subjunktiivi ja passé simple.

FD06 OPISKELU JA TULEVAISUUDENSUUNNITELMAT

Kurssilla aiheena koulu ja myöhempi opiskelu sekä työelämä.

FD07 ELÄKÖÖN KEKSINNÖT

Kurssilla paneudutaan keksintöjen maailmaan. Kieliopista opitaan passiivi ja menneen ajan konditionaali.

FD08 YHTEINEN MAAPALLOMME

Kurssilla aiheina ympäristö ja luonnonsuojelu. Kerrataan vanhoja kielioppiasioita ja uutena asiana passé simple.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

FD09 RANSKAN YO-KOKEESEEN VALMENTAVA KURSSI

Kurssille voivat osallistua kaikki vähintään 6 kurssia opiskelleet opiskelijat. Oppimateriaalina käytetään erilaisia yo-tehtäviä. Arviointi: suoritusmerkintä.

SAKSA (A - KIELI)

PAKOLLISET KURSSIT

SA01 NUORI JA HÄNEN MAAILMANSÄ

Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita ja vahvistetaan sanaston ja perusrakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin.

SA02 VIESTINÄ JA VAPAA-AIKA

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Aihepiireinä vapaa-aika, harrastukset ja palvelut.

SA03 OPISKELU JA TYÖ

Kurssilla harjoitellaan muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä. Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää.

SA04 YHTEISKUNTA JA YMPÄRÖIVÄ MAAILMA

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

SA05 KULTTUURI

Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Kulttuuri-identiteetti, kulttuurien tuntemus ja viestintä- ja mediaosaaminen tarjoavat näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Opiskelijat valmistavat sovitusta aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen.

SA06 TIEDE, TALOUS JA TEKNIikka

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

Syventävillä kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen vahvistamalla tekstin ymmärtämisen, kuullunymmärtämisen, kirjallisen tuottamisen ja aihepiirien sanaston hallintaa.

SA07 LUONTO JA KESTÄVÄ KEHITYS

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestäväen kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä.

SA08 YHTEINEN MAAILMA JA KANSAINVÄLISTYMINEN

Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat ja erilaiset maailmankuvat.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

SA09 SAKSAN TÄYDENNYSKURSSI

Kurssilla kerrataan kielioppia ja sanastoa sekä harjoitellaan ylioppilaskirjoitusten eri osa-alueita. Tavoitteena on vahvistaa koko oppiaineen monipuolista hallintaa.

SAKSA (D - K I E L I)

Yläkoulussa saksaa B2- kielenä lukeneet voivat tehdä tasokokeen 1. kurssin alussa. Mikäli opiskelija tarvitsee kertausta, hän jatkaa 1. kurssista eteenpäin. Muussa tapauksessa hän voi aloittaa halutessaan viimeistään 3. kurssista.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

SD01 HYVÄÄ PÄIVÄÄ, HAUSKA TUTUSTUA

Käsitellään saksalaisen nuoren koulunkäyntiä, harrastuksia, perhe-elämää sekä lomaviettoa. Kieliopista opitaan mm. verbien preesens, artikkelit sekä substantiivien yksikkö ja monikko.

SD02 NÄIN ASIAT HOITUVAT

Opitaan kertomaan tunteista ja pyytämään anteeksi. Tutustutaan saksalaiseen ruokakulttuuriin, matkustamiseen saksalaisissa maissa ja opitaan sairaussanastoa. Uusina kielioppiasioina käydään mm. omistuspronominit sekä persoonapronominit ja substantiivien akkusatiivi.

SD03 VAPAA-AIKA JA HARRASTUKSET

Tutustutaan saksalaiseen asumiseen, perhe- ja muiden juhlien viettoon sekä saksalaiseen kulttuuriin. Kieliopissa uusia asioita ovat mm. sein ja haben-verbien imperfekti, perfekt ja sivulause.

SD04 MEILLÄ JA MUUALLA

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede ja historia, saadaan tietoa esim. Wienistä ja Berliinistä. Käsitellään ihmisen elinympäristöä maalla ja kaupungissa. Uusina kielioppiasioina opitaan mm. prepositioita ja genetiivi.

SD05 ENNEN JA NYT

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Saadaan tietoa tekniikasta ja luonnontieteistä. Opitaan ilmaisemaan ajatuksia mm. eläin- ja ympäristönsuojelusta. Uusina rakenteina opiskellaan mm. imperfekti, -isi-muodot, adjektiivin taivutus ja vertailu.

SD06 OPIKELU JA TULEVAISUUDENSUUNNITELMAT

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Opitaan ottamaan kantaa ja väittelemään mm. ihmissuhteista, aikuistumisesta, työstä ja tulevaisuudesta. Uusina kielioppiasioina käsitellään mm. infinitiivi, futuuri ja imperatiivi.

SD07 KOTIMAANI

Opitaan kertomaan Suomesta, suomalaisesta elämänmuodosta ja nähtävyyksistä. Käsitellään myös aihetta saksalaisuus sekä tutustutaan saksalaisiin taiteilijoihin ja taidehistoriaan. Kieliopista kerrataan substantiivit, adjektiivit ja pronominit.

SD08 MINUN MAAILMANI

Opitaan kertomaan opiskelusta ja ammatinvalinnasta sekä vaativampia rakenteita käyttäen myös vapaa-ajasta. Tutustutaan saksan kielen ominaispiirteisiin, saksalaiseen lehdistöön ja kirjallisuuteen. Kieliopista kerrataan mm. verbit, prepositiot, lukusanat, konjunktio ja sanajärjestys.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

SD09 ABIN AVUKSI

Saksan täydennyskurssi. Kurssilla kerrataan tärkeimpiä kielioppiasioita sekä sanastoa ja harjoitellaan erityisesti yo-kirjoitusten eri osa-alueita.

ESPANJA (D - K I E L I)

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

PD01 ¡BUENOS DÍAS!

Kurssilla on päätavoitteena espanjan kielen arkipäivän pragmaattisten tilanteiden (esittäytyminen, tervehtiminen, ravintolatilanteet) puheviestinnän perushallinta, jonka edellytyksiin kuuluu eritoten ääntämisen ja intonaation sekä oikeinkirjoituksen alustava hallinta.

PD02 ¿ALGO MÁS? ARKEA JA VIIKONLOPPUJA ESPANJAKSI

Kurssin aihepiirejä ovat lisäksi suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielikäyttötilanteissa.

PD03 TIEMPO LIBRE

Kurssilla opetellaan liikkumaan kaupunkiympäristössä espanjaksi ja kertomaan kotitöistä, lomailusta, televisiosta jne. espanjaksi.

PD04 EN FINLANDIA Y EN LOS PAÍSES HISPANOHABLANTES

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla.

PD05 ANTES Y AHORA

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.

PD06 ¿QUÉ VAMOS A HACER EN EL FUTURO?

Kurssin tavoitteena on kerrata syventävien kurssien keskeisintä sanastoa ja kielipiippisältöä. Kurssin aihepiirit liittyvät opiskeluun ja työelämään sekä tulevaisuudensuunnitelmiin.

PD07 NUESTRA CULTURA Y NUESTRO PLANETA

Kurssilla jatketaan espanjan kieliopin ja sanaston kertausta. Tavoitteena on valmentautua ylioppilaskirjoituksiin, mutta myös opiskella lisää rakenteita ja sanastoa.

PD08 YHTEINEN MAAPALLOMME

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan ja maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.

M A T E M A T I I K A N P I T K Ä O P P I M Ä Ä R Ä

PAKOLLISET KURSSIT

MA01 FUNKTIOT JA YHTÄLÖT

Yhtälön ratkaiseminen. Prosenttilaskenta. Potenssifunktio. Verrannollisuus. Potenssiyhtälön ratkaiseminen. Juuret ja murtopotenssi. Eksponenttifunktio

MA02 POLYNOMIFUNKTIOT

Polynomien tulo ja binomikaavat. Polynomifunktio. Toisen ja korkeamman asteen polynomiyhtälöitä. Toisen asteen yhtälön juurten lukumäärän tutkiminen. Toisen asteen polynomien jakaminen tekijöihin. Polynomiepäyhtälön ratkaiseminen

MA03 GEOMETRIA

Kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus. Pythagoraan lause. Suora- ja vino- kulmaisen kolmion trigonometriaa. Sini- ja kosinilause. Ympyrän osien ja siihen liittyvien suorien geometria. Kuvioiden ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen

MA04 ANALYYTTINEN GEOMETRIA

Pistejoukon yhtälö. Suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt. Itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen. Yhtälöryhmän ratkaiseminen. Pisteiden etäisyys suorasta

MA05 VEKTORIT

Vektoreiden perusominaisuudet. Vektoreiden yhteen- ja vähennyslasku sekä vektorin kertominen luvulla. Koordinaatiston vektoreiden pistetulo. Yhdensuuntaisuus ja kohtisuoruus. Suorien esittäminen vektoreiden avulla. Kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteet. Etäisyyksiä ja kulmia vektoreiden avulla.

MA06 TODENNÄKÖISYYS JA TILASTOT

Diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma. Jakauman tunnusluvut. Klassinen ja tilastollinen todennäköisyys. Kombinatoriikka. Todennäköisyyksien laskusäännöt. Diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma. Diskreetin jakauman odotusarvo. Normaalijakauma

MA07 DERIVAATTA

Rationaaliyhtälö ja –epäyhtälö. Funktion raja-arvo. Jatkuvuus ja derivaatta. Polynomifunktion derivoiminen. Funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen. Polynomifunktion kulun tutkiminen. Ääriarvojen määrittäminen

MA08 JUURI- JA LOGARITMIFUNKTIOT

Juurifunktiot ja –yhtälöt. Eksponenttifunktiot ja –yhtälöt. Logaritmfunktiot ja –yhtälöt. Yhdistetyn funktion derivaatta. Käänteisfunktio. Juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktioiden derivaatat ja ääriarvot tehtävät.

MA09 TRIGONOMETRISET FUNKTIOT JA LUKUJONOT

Suunnattu kulma ja radiaani. Trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksineen. Trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen, trigonometrinen funktioiden derivaatat ja ääriarvot tehtävät. Lukujonot. Aritmeettinen jono ja summa. Geometrinen jono ja summa

MA10 INTEGRAALILASKENTA

Integraalifunktio. Alkeisfunktioiden integraalifunktiot. Määrätty integraali. Pinta-alan ja tilavuuden laskeminen.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

MA11 LUKUTEORIA JA LOGIIKKA

Lauseen formalisointi. Lauseen totuusarvot. Totuustaulukot. Tautologia. Kvanttorit. Suora, käänteinen ja ristiriitatodistus. Induktiotodistus. Alkuluvut. Kokonaislukujen jaollisuus ja jakoyhtälö. Eukleideen algoritmi. Diofantoksen yhtälö. Kokonaislukujen kongruenssi.

MA12 NUMEERISIA JA ALGEBRALLISIA MENETELMIÄ

Kompleksiluvut. Polynomien jaollisuus ja jakoalgoritmi. Yhtälön numeerinen ratkaiseminen Newtonin menetelmällä ja kiintopistemethodella. Numeerinen derivointi. Numeerinen integrointi puolisuunnikkasäännöllä ja Simpsonin menetelmällä.

MA13 DIFFERENTIAALI- JA INTEGRAALILASKENNAN JATKOKURSSI

Osamurtohajotelma. Funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen. Raja-arvokäsitteen laajennuksia. Asymptootit. Jatkuvien ja derivoituvien funktioiden yleisiä ominaisuuksia. Funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä. Sarjat. Murtolausekkeen integrointi. Epäoleelliset integraalit.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

MA14 JOHDANTOKURSSI

Murtoluvut. Potenssi. Polynomit. Muistikaavat. Murtolausekkeet. Ensimmäisen asteen yhtälö ja epäyhtälö. Prosenttilaskenta.

MA15 KERTAUSKURSSI

YO-kirjoituksiin valmentautumista. Syvennetään ja yhdistellään aiemmilla kursseilla opiskeltuja taitoja. Kertaustehtäviä ja ylioppilastehtäviä

KOULUKOHTAINEN SOVELTAVA KURSSI

MA16 TALOUSMATEMATIIKKA

Indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia. Taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla. *Kurssi on yhteinen lyhyen matematiikan NB07 -kurssin kanssa.*

MATEMATIIKAN LYHYT OPPIMÄÄRÄ

PAKOLLISET KURSSIT

NB01 LAUSEKKEET JA YHTÄLÖT

Reaalilukujen laskutoimitusten kertausta. Polynomit. Ensimmäisen ja toisen asteen lausekkeet ja yhtälöt. Verrannollisuus. Prosentit.

NB02 GEOMETRIA

Yhdenmuotoisuus. Suorakulmaisen kolmion trigonometria. Pythagoraan lause. Kuvioiden ja kappaleiden pinta-aloja ja tilavuuksia. Yhdenmuotoisuus. Jana koordinaatistossa.

NB03 MATEMAATTISIA MALLEJA I

Funktioiden peruskäsitteet. Funktiolajeja: Lineaarinen -, 2. asteen -, verrannollisuus-, eksponentti- ja potenssifunktio. Funktioiden soveltamista ongelmanratkaisuun. Eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla.

NB04 MATEMAATTINEN ANALYYSI

Polynomifunktion muutosnopeus ja derivaatta. Polynomifunktion kulun tutkiminen, suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen. Paikalliset ääriarvot ja niiden sovelluksia.

NB05 TILASTOT JA TODENNÄKÖISYYS

Frekvenssit ja keskiluvut, luokittelematon ja luokiteltu aineisto. Kombinaatiot. Todennäköisyyden käsite, summa- ja tuloperiaate. Binomijakauma, normaalijakauma.

NB06 MATEMAATTISIA MALLEJA II

Yhtälöparit ja lineaariset yhtälöryhmät. Tasoalueet. Lineaarinen optimointi. Aritmeettiset ja geometriset lukujonot, sovelluksena korkoa korolle.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

NB07 TALOUSMATEMATIIKKA

Indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia. Talousmatematiikan tehtävien ratkaisemista lukujonojen ja summien avulla.

Kurssi on yhteinen pitkän matematiikan kurssin MA16 kanssa.

NB08 MATEMAATTISIA MALLEJA III

Trigonometrian kertausta ja syventämistä. Vektorilaskennan perusteet. Tehtävien ratkaisujen muotoilemista, laskimen käyttöä ym. ylioppilastehtävien vastaamiseen valmentavaa.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

NB09 KERTAUSKURSSI

Pakollisten kurssien sisältöjen kertausta. Kokoavia tehtäviä, Ylioppilaskirjoitustehtäviä. Kurssin suorittaminen on välttämätön ehto hyvälle menestymiselle ylioppilaskirjoituksissa.

F Y S I I K K A

PAKOLLINEN KURSSI

FY01 FYSIIKKA LUONNONTIETEENÄ

Fysiikan merkitys historian eri vaiheissa ja nykyaikana. Aineen ja maailmankaikkeuden rakenteet ja perusvuorovaikutukset. Energian, erityisesti säteilyn sitoutuminen ja vapautuminen luonnon ja ihmisen aikaansaamissa prosesseissa. Voima liikkeen muutoksen aiheuttajana.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

FY02 LÄMPÖ

Kaasujen tilanmuutokset ja lämpölaajeneminen. Paine ja hydrostaattinen paine. Kappaleiden lämpeneminen, jäähtyminen, olomuodon muutokset ja lämpöenergia. Mekaaninen energia työ, teho ja hyötysuhde. Lämpöopin pääsäännöt, Sisäenergia ja energiavarat.

FY03 AALLOT

Jaksolliset ilmiöt, aaltoliikkeen periaatteet sovellutuksineen.

FY04 LIIKKEEN LAIT

Liike, Newtonin lait ja säilymislait.

FY05 PYÖRIMINEN JA GRAVITAATIO

Gravitaatio sekä pyörimisliike.

FY06 SÄHKÖ

Sähkökenttä, Jännite, vastukset, kondensaattorit sekä virtapiirit.

FY07 SÄHKÖMAGNETISMI

Tutustutaan magnetismiin, sähkömagneettiseen induktioon ja vaihtovirtaan sekä niihin liittyvään teoriaan ja sovelluksiin.

FY08 AINE JA SÄTEILY

Sähkömagneettinen säteily, röntgensäteily, mustan kappaleen säteily, valosähköilmiö.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

FY09 FYSIIKAN KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoituksiin valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

KOULUKOHTAINEN SOVELTAVA KURSSI

FY10 TÄHTITIEDE

Käydään läpi tähtitieteen historiaa, taivaan mekaniikkaa (planeettojen liikkeet) tähtitieteen tutkimuskohteita ja menetelmiä. Voi suorittaa kurssin 1 jälkeen.

K E M I A

PAKOLLINEN KURSSI

KE01 IHMISEN JA ELINYMPÄRISTÖN KEMIA

Kurssilla käsitellään lähinnä orgaanisia yhdisteryhmiä kuten hiilivetyjä, orgaanisia happi- ja typpiyhdisteitä sekä niiden ominaisuuksia ja reaktioita. Opiskellaan myös niissä esiintyvät sidokset sekä poolisuus. Lisäksi opitaan suureet ainemäärä ja konsentraatio sekä liuosten valmistaminen.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

KE02 KEMIAN MIKROMAAILMA

Kurssilla paneudutaan aineen rakenteeseen sekä jaksollisen järjestelmän rakentumisperiaatteisiin ja systematiikkaan. Erityisesti pohditaan miten aineen rakenne vaikuttaa aineen ominaisuuksiin.

KE03 REAKTIOT JA ENERGIA

Kurssilla käsitellään erilaisia kemiallisia reaktioita, niihin vaikuttavia tekijöitä ja niissä esiintyviä energian muutoksia. Opitaan kirjoittamaan tasapainotettu reaktioyhtälö ja siihen liittyviä laskuja.

KE04 METALLIT JA MATERIAALIT

Kurssilla käsitellään metallien ominaisuuksia, niiden kemialla ja käyttökohteita. Lisäksi esitellään tärkeimpien epämetallien kemialla. Kurssiin kuuluvat myös tärkeänä osana erilaiset hapettumis- ja pelkistymisreaktiot ja niiden sovellukset, kuten elektrolyysi.

KE05 REAKTIOT JA TASAPAINO

Kurssilla käsitellään tasapainoreaktioita (esim. happo-emästasapaino) ja tasapainon muuttumista, opetellaan pH-laskuja sekä liukoisuus ja liukoisuustasapaino käsitteet. Tutustutaan myös tasapainoon liittyviin graafisiin esityksiin.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

KE06 KEMIAN KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoitukseen valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

KOULUKOHTAINEN SOVELTAVA KURSSI

KE07 KEMIAN TYÖKURSSI

Kurssilla tutustutaan käytännön laboratoriotyöskentelyyn tekemällä 6-10 erilaista työtä kemian eri osa-alueilta. Töistä tehdään työselostukset. Kurssin aikana pyritään tekemään myös tutustumiskäyntejä mm. Yliopiston kemianlaitokselle. Edeltävät kurssit: KE01 . Kurssi on erittäin suositeltava myös niille, jotka aikovat kirjoittaa kemian yo-kirjoituksissa.

B I O L O G I A

PAKOLLISET KURSSIT

BI01 ELIÖMAAILMA

Elämän perusedellytykset. Luonnon monimuotoisuus. Evoluutio. Ekosysteemin rakenne, toiminta ja energiatalous.

BI02 SOLU JA PERINNÖLLISYYS

Solun rakenne, kemia ja aineenvaihdunta. Kasvien rakenne ja energiatalous. Eläinten kudokset ja aineenvaihdunta. Perinnöllisyyden perusteet. Perintöaineksen muuttuminen. Lajinkehitysteoriat.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

BI03 YMPÄRISTÖEKOLOGIA

B1-kurssin Ekologia-osaan liittyvä jatkokurssi. Ekologinen tutkimus. Biodiversiteetti. Ympäristöongelmat. Suomen ekosysteemit. Kestävä kehitys.

BI04 IHMISEN BIOLOGIA

Keskeinen kurssi lääketieteen, terveydenhoitoalojen, psykologian ja biokemian jatkokoulutukseen. Kudokset. Elimistön rakenne ja toiminta. Elintoimintojen säätely. Lisääntyminen. Perinnöllisyys ja terveys. Immunitetti.

BI05 BIOTEKNOLOGIA

Runsaasti B2-kurssin syventävää tietoa. Nykybiologian uusimpia saavutuksia, joita hyödynnetään mikrobiologian, biokemian, lääketieteen, terveydenhoitoalojen jatkokoulutukseen Solun hienorakenne. Geenin toiminta. Geeniteknologia ja geenitutkimus. Mikrobit. Kasvi- ja eläinjalostus. Geenitekniikan lainsäädäntö..

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

BI06 IHMISEN KEHITYSBIOLOGIA

Ihmisen yksilönkehitys ja sitä säätelevät tekijät. Ei järjestetä lv. 2008 – 2009.

BI07 BIOLOGIAN KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoituksiin valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

MAANTIEDE

PAKOLLISET KURSSIT

GE01 SININEN PLANEETTA

Maan planetaarisuus, ilmakehä, vesikehä, maapallon rakenne.

GE02 IHMINEN JA YMPÄRISTÖ

Luonnon ja ihmisen vuorovaikutus. Väestöräjähdytys. Luonnonvarat. Näлкä. Energialähteet. Aluesuunnittelu.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

GE03 RISKIEN MAAILMA

Syventää GE1 ja GE2 -kurssien teemoja, jotka koskevat maapalloon kohdistuvia katastrofeja. Luonnon omaan toimintaan liittyvät riskit. Ihmisen ja luonnon riippuvuuteen liittyvät ympäristöriskit. Ihmiskunnan riskit.

GE04 ALUETUTKIMUS

Kartografian perusteet ja maantieteellinen lähdeaineisto. Paikkatietojärjestelmä. Oma aluetutkimus. Käytännön tutustuminen erilaisiin karttoihin ja niiden tulkitseminen.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

GE05 KEHITYSMAAT

Pakollisten GE1 ja GE2 -kurssien sisällöt sovitettu koskemaan erityisesti kehitysmaita. Kehitysmaatyyppit. väestö ja perhe. Näлкä ja taudit. kaupungistuminen. Siirtolaisuus, pakolaisuus. Talous. Ympäristöongelmat. Kehitysyhteistyö. 1 kehitysmaareferaatti (oman valinnan mukaan)

GE06 MAANTIETEEN KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoituksiin valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

U S K O N T O

PAKOLLISET KURSSIT

UE01 USKONNON LUONNE JA MERKITYS

Tutustut uskontoon ilmiönä ja uskonnon tieteelliseen tutkimukseen, suuriin maailmanuskontoihin ja uskonnon vaikutuksiin ajattelussa, kulttuurissa ja yhteiskunnassa. Saat myös perustietoa Raamatun synnystä, sisällöstä ja tulkinnasta sekä ajankohtaisesta Raamattuun liittyvästä keskustelusta.

UE02 KIRKKO, KULTTUURI JA YHTEISKUNTA

Tutustut, miten kristinuskon eri aikoina vaikuttanut kulttuuriin ja millaisia vaikutuksia ympäröivällä kulttuurilla on ollut kristinuskolle. Tutustut kristinuskon poliittisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin eurooppalaisessa kulttuurissa sekä ymmärrät ja osaat analysoida nykyisten tuntemiesi kristillisten perinteiden syntyä ja ominaislaatua.

UE03 IHMISEN ELÄMÄ JA ETIIKKA

Tutustut erilaisiin eettisiin järjestelmiin ja opit pohtimaan moraalien syvintä olemusta. Opit argumentoimaan omia mielipiteitäsi ja pohtimaan erilaisiin arkielämän kysymyksiin liittyviä eettisiä ongelmia.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

UE04 USKONTOJEN MAAILMAT

Tutustut suurten maailmanuskontojen sisällölliseen monimuotoisuuteen ja erityispiirteisiin, uskonnoissa ilmeneviin tapoihin, ajatteluun ja vaikutukseen ympäröivässä kulttuurissa. Tutustut myös luonnonkansojen uskontojen yleisiin erityispiirteisiin.

UE05 MIHIN SUOMALAINEN USKOO?

Tutustut suomalaiseen uskonnollisuuteen ja siitä käytyyn ajankohtaiseen keskusteluun sekä Suomen uskonnollisiin liikkeisiin ja uskonnon vaikutuksiin kulttuurielämän eri alueilla.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

UE06 USKONTO JA TAIDE

Tutustut kurssilla kristinuskon ja toisten maailmanuskontojen taiteelliseen ilmaisuun ja symboliikkaan. Taidekurssi on taide- ja kulttuurihistoriallinen kurssi, jonka avulla opetellaan ymmärtämään uskonnoissa ilmenevää ajattelua ja taidetta tämän ajattelun kuvastajana eri aikakausina.

UE07 USKONNON KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoituksiin valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

E L Ä M Ä N K A T S O M U S T I E T O

PAKOLLISET KURSSIT

ET01 HYVÄ ELÄMÄ

Kurssilla pohditaan, mitä on hyvä elämä, millaisista aineksista identiteetti ja yksilöllinen elämä koostuvat ja millaiset mahdollisuudet ihmisillä on tavoitella hyvää elämää.

ET02 MAAILMANKUVA

Kurssilla pohditaan maailmankuvan muodostumista ja maailmankuvien eroja. Perehdytään maailman käsitteellistämisen tapoihin sekä tiedon ja eri yhteisöllisten instituutioiden merkityksen pohtimiseen yksilön maailmankuvan hahmottumisessa.

ET03 YKSILÖ JA YHTEISÖ

Kurssilla pohditaan yksilöä, yhteisöllisyyttä, yhteiskuntaa ja ihmisten välistä vuorovaikutusta. Perehdytään oikeudenmukaisuuden, ihmisoikeuksien ja demokratian toteutumiseen.

F I L O S O F I A

PAKOLLINEN KURSSI

FF01 JOHDATUS FILOSOFISEEN AJATTELUUN

Mitä filosofia on ja mitä merkitystä sillä on? Filosofian peruskurssilla tutustutaan filosofian perusteisiin ja perinteisiin osa-alueisiin. Samalla harjoitellaan hieman ajattelun taitoja.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

FF02 FILOSOFINEN ETIIKKA

Tarkastellaan hyvän elämän lähtökohtia ja edellytyksiä filosofisen etiikan näkökulmasta. Tutustutaan klassisiin etiikan teorioihin ja harjoitetaan soveltavaa etiikkaa pohtimalla muun muassa ihmisen ja ympäristön suhdetta.

FF03 TIEDON JA TODELLISUUDEN FILOSOFIA

Mitä on tieto? Mitä ihminen voi tietää? Kurssilla pohditaan tieto-opin peruskysymyksiä ja tarkastellaan inhimillisen tiedon merkitystä. Luodaan myös katsaus tieteen etiikkaan.

FF04 YHTEISKUNTAFILOSOFIA

Yhteiskuntafilosofian peruskäsitteet ja ongelmat. Tarkastellaan muun muassa millainen on hyvä yhteiskunta, yksilön ja yhteisön välistä suhdetta ja yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta. Tutustutaan myös klassisiin valtio-utopioihin.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

FF05 FILOSOFIAN KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoituksiin valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suotetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

PSYKOLOGIA

PAKOLLINEN KURSSI

PS01 PSYKKINEN TOIMINTA, OPPIMINEN JAVUOROVAIKUTUS

Tutustut psykologiaan tieteenä ja sen sovellusalueisiin yhteiskunnassa. Saat myös tärkeää oppimisenpsykologista tietoa, joka auttaa sinua taitavien opiskelustrategioiden kehittämässä. Opit tarkastelemaan myös sosiaalisen vuorovaikutuksen perusteita ja ryhmädynamiikkaa.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

PS02 IHMISEN PSYKKINEN KEHITYS

Tutustut kehityspsykologiseen tutkimukseen ja ihmisen elämänkaaren eri vaiheissa tapahtuvaan kehitykseen vauvasta vaariin. Kurssilla saat tietoa terveen psykisen kehityksen edellytyksistä, kehityksen monimuotoisuudesta ja mahdollisuuksista vaikuttaa kehitykseen.

PS03 IHMISEN TIEDONKÄSITTELYN PERUSTEET

Tutustut havaitsemisen, oppimisen, muistin, ajattelun, ongelmanratkaisun lainalaisuuksiin ja taitavan oppimisen strategioihin.

PS04 MOTIVAATIO, TUNTEET JA ÄLYKÄS TOIMINTA

Tutustut tunteiden ja motivaatioiden psykologiaan, tunteiden tutkimukseen ja erilaisiin tunne- ja motivaatioteorioihin, jotka selittävät tunteiden ja motivaatioiden syntyä.

PS05 PERSOONALLISUUS JA MIELENTERVEYS

Tutustut persoonallisuuden sekä terveen ja sairaan mielen määrittelyn kysymyksiin.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

PS06 ROOLIT, VIESTIT JA VETOVOIMA

Tutustut sosiaalisen vaikuttamisen keinoihin, vuorovaikutustaitojen perusteisiin sekä manipulaation vaikutuksiin. Keskeisiä teemoja ovat mm. ryhmät, roolit, attraktio, asenteiden tutkimus ja sosiaalisen havainnoinnin peruslainalaisuudet.

PS07 MEDIAPSYKOLOGIA

Tutustut kurssilla mediapsykologiaan tieteenä, median vaikutusten syntymekanismiin ja psykologisiin vaikutusmekanismeihin, vaikutusten erilaisiin teorioihin ja informaationkäsittelyn psykologiaan. Mediasuhdetta tarkastellaan myös persoonallisuuden rakentamisen, samastumisen, identiteettityön, roolien, minäihanteiden ja virtuaalitodellisuuden näkökulmasta.

PS08 PSYKOLOGIAN KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoituksiin valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

PS09 TUTKIELMAKURSSI

Opettelet tekemään itsenäisesti tutkielmaa sinua itseäsi kiinnostavasta hyvin rajatusta aiheesta.

HISTORIA

PAKOLLISET KURSSIT

HI01 IHMINEN, YMPÄRISTÖ JA KULTTUURI

Kurssi tarkastelee ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta sekä tämän tuloksena tapahtunutta kulttuuriympäristön rakentumista ja kehittymistä esihistoriasta nykyaikaan. Kurssi johdattaa historiatieteen menetelmiin ja seuraa ihmiskunnan historiaa maanviljelyn käyttöönotosta globalisaatioon.

HI02 EUROOPPALAINEN IHMINEN

Kurssi tarkastelee eurooppalaisen kulttuurin keskeisiä saavutuksia sekä eurooppalaisen ihmisen maailmankuvan muutosta ja sen taustalla vaikuttanutta tieteellistä ja aatehistoriallista kehitystä.

HI03 KANSAINVÄLISET SUHTEET

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä tapahtumia, taustoja ja muutoksia 1800-luvun lopulta lähtien. Kurssi esittelee kansainvälisen politiikan nykytilaan johtaneita kehityskulkuja.

HI04 SUOMEN HISTORIAN KÄÄNNEKOHTIA

Kurssin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja 1800-luvulta nykyaikaan.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

HI05 SUOMEN VAIHEET ESIHISTORIASTA AUTONOMIAIKAAN

Kurssi tarkastelee Suomen historian keskeisiä kehityslinjoja ennen vuotta 1809 eli aikaa, jolloin Suomi oli osa Ruotsia sekä suomalaista kulttuuriperintöä. Kurssi luo pohjan Suomen historian käännekohtia -kurssin opiskelulle. Suositellaan suorittavaksi ennen HI04 kurssia. Kurssi johdattelee kurssilaisen Porvoon valtiopäivistä nykyiseen Suomeen.

HI06 KULTTUURIEN KOHTAAMINEN

Kurssi esittelee Euroopan ulkopuolisen maailman historiaa. Kurssilla tarkastellaan valinnaisesti jonkun tai joidenkin kulttuuripiirien ominaispiirteitä ja nykyaikaa sekä kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisena käsitteenä. Käsiteltävät kulttuurialueet valitaan Euroopan ulkopuolelta. Näitä ovat esim. islamilainen maailma ja Japani.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

HI07 HISTORIAN KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoitukseen valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti tekemällä yo-kokeisiin harjoitettavia tehtäviä. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

Y H T E I S K U N T A O P P I

PAKOLLISET KURSSIT

YH01 YHTEISKUNTATIETO

Kurssi perehdyttää valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen järjestelmään ja keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin. Keskeisiä näkökulmia ovat yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen. Tarkasteluun voidaan myös ottaa ihmisoikeudet ja turvallisuus tämän päivän yhteiskunnassa.

YH02 TALOUSTIETO

Kurssi johdattaa ymmärtämään talouselämän toimintaperiaatteita. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kuluttajan, yritysten ja valtion näkökulmasta. Kurssilla käydään laajasti läpi yrittäjyyteen liittyviä kysymyksiä. Talouselämään tutustutaan erityyppisten tilastojen ja muiden lähteiden avulla.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

YH03 KANSALAISEN LAKITIETO

Kurssi antaa perustiedot Suomen oikeusjärjestyksestä ja opettaa opiskelijaa valvomaan omia oikeuksiaan sekä hoitamaan yksinkertaiset oikeustoimet itse. Kursilla käydään läpi oikeustapauksia ja tutustutaan käräjäoikeuden toimintaan.

YH04 EUROOPPALAISUUS JA EUROOPAN UNIONI

Kurssi perehdyttää opiskelijat Euroopan unionin toimintaan, yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa sekä kannustaa osallistumaan ajankohtaiseen Euroopan unionista käytävään keskusteluun.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

YH06 YHTEISKUNTAOPIN KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoituksiin valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

TERVEYSTIETO

PAKOLLINEN KURSSI

TE01 TERVEYSTIETO

Opetellaan terveyden ja liikunnan välisiä yhteyksiä, sairauksien ehkäisyä ja oma-toimista hoitoa.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

TE02 TERVEYSTIETO

Kurssilla syvennetään pakollisen kurssin tavoitteita nuoren arkielämän terveystotumuksien ja selviytymisen keinojen osalta.

TE03 TERVEYSTIETO

Kurssilla perehdytään terveyden ja sairauden tutkimiseen sekä terveydenhuollossa ja itsehoitona toteutettaviin tavallisimpiin tutkimuksiin, niiden tulosten tulkintaan ja johtopäätöksiin.

KOULUKOHTAINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

TE05 TERVEYSTIEDON KERTAUSKURSSI

Kurssi on tarkoitettu reaaliaineiden yo-kirjoitukseen valmistautuville. Kurssi suoritetaan osaksi itsenäisesti. Lähiopetusta on noin puolet kurssista ja loput kurssista suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi osallistua samanaikaisesti kahdelle kertauskurssille, jolloin lähiopetustunnit ovat saman tuntinumeron eri päivinä.

MEDIA

KOULUKOHTAINEN SOVELTAVA KURSSI

ME01 MEDIAN MAAILMA

Tutustut median historiaan, median osa-alueisiin, radioon, televisioon ja internetiin sekä niille ominaisiin toimintatapoihin sekä tutustut niiden toimintaan vierailuilla. Pehdyt myös mediatutkimuksen syntyyn, peruskäsitteisiin ja tutkimuksen tulkinnallisiin taustoihin sekä median ja yhteiskunnan välisiin suhteisiin kuten mediaomistuksen ja vallankäytön problematiikkaan. Media on suuri vallankäyttävä. Siispä on syytä pohtia myös sen tehtäviä nyky-yhteiskunnassa, jossa median digitalisointi ja netti ovat tärkeitä kehitystrendejä samoin kuin median säätelyyn ja etiikkaan liittyvät kysymykset. Median maailma kurssin lisäksi voit valita seuraavista kolme tai useampia kursseja.

KU03 MEDIA JA KUVIEN VIESTIT

KU07 VALOKUVAUS

KU11 DIGITAALINEN KUVANKÄSITTELY

KU12 KÄYTTÖGRAFIIKAN TYÖKALUT

AT03 VERKKOSIVUJEN TUOTTAMINEN

AT06 DIGITAALINEN ANIMOINTI

AI12 MEDIALUKUTAITO

AI13 MYYTEJÄ JA IHMISKUVIA

EA11 THE WORLD TODAY

PS07 MEDIAPSYKOLOGIA

ME02 MEDIADIPLOMIKURSSI

Mediadiplomia suorittaessaan opiskelija saa monipuolista tietämystä mediasta; median kehityksestä, sen toimijoiden ja niiden käyttämien ilmaisukeinojen erityispiirteistä, median vaikutustavoista ja median yhteiskunnallisista sidoksista. Mediadiplomin suorittaminen tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden syventää omaa tietämystään tietyltä median osa-alueelta. Samalla se antaa välineitä analyttiseen ja kriittiseen mediaesitysten tulkintaan.

Mediataitojen lukiodiplomi koostuu neljästä (4) mediaan liittyvästä syventävästä tai soveltavasta kurssista. Niistä ainoa pakollinen kurssi on Median maailma (MED01), jonka lisäksi valitaan kolme syventävää tai soveltavaa kurssia jäljempänä luetelluista kursseista. Niiden lisäksi suoritetaan varsinainen diplomikurssi.

KUVATAIDE

KUVATAIDELINJAN PERUSKURSSIT

ENSIMMÄISENÄ VUONNA OPISKELTAVAT
PERUSKURSSIT:

KU01, KU02, KU03, KU04

TOISENA VUONNA OPISKELTAVAT
PERUSKURSSIT:

KU05, KU07, KU08, KU15

KOLMANTENA OPISKELUVUONNA TEHDÄÄN PÄÄTTÖTYÖ:

KU21 tai KU18

PAKOLLISET KURSSIT

KU01 MINÄ, KUVA JA KULTTUURI

Kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ilmenemismuotojen ja merkitysten tarkastelua. Oman kuvallisen ilmaisun taitojen kehittämistä; väriopin ja sommittelun sovelluksia. Kuvien sisällöllisen tulkinnan menetelmiä. Kuvallisia harjoituksia vaihtelevin tekniikoin sekä kirjallisia tehtäviä.

KU02 YMPÄRISTÖ, PAIKKA JA TILA

Perehdytään ympäristön suunnittelun, arkkitehtuurin ja muotoilun peruskäsitteisiin. Kuvallisia harjoituksia, havainnekuvien ja kolmiulotteisten mallien tekemistä tila- ja tuotesuunnittelusta. Luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön vuorovaikutuksen tarkastelua. Harjoitellaan oman työprosessin esittämistapoja. Kuvallisia tehtäviä vaihtelevin materiaalein, tekniikoin ja välinein.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

KU03 MEDIA JA KUVIEN VIESTIT

Sisältönä kuvaviestintä. Harjoitustehtäviä mediakuvien tarkastelusta, digitaalisesta kuvasta ja graafisen suunnittelun perusteista. Yksilötoita ja ryhmissä työstettäviä harjoituksia ajankohtaisista mediaailmiöistä vaihtelevin tekniikoin ja välinein.

KU04 TAITEEN KUVISTA OMIIN KUVIIN

Länsimaisen kuvataiteen historian pääpiirteitä teemallisesti ja kronologisesti. Kulttuuristen merkitysten ja käsitysten ilmeneminen kuvataiteessa. Kuvien tarkastelua, keskustelua, kuvallisia tehtäviä. Kurssin aikana opiskelija kokoaa kurssin sisällöstä taidehistorian kirjan.

KU05 NYKYTAITEEN TYÖPAJA

Kurssilla tarkastellaan nykytaiteen taustalla olevia ilmiöitä ja taidekäsitteitä sekä taiteen ja kulttuurin välistä vuorovaikutusta. Etsitään omakohtaisia työtapoja ja harjoitellaan prosessinomaista työskentelyä ja sen esittelyä. Tehdään nykytaiteeseen liittyviä näyttelykäyntejä ja oma nykytaiteen keinoin toteutettu teos.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

KU07 VALOKUVAUS 1

Perehdytään kameran toimintaan, valokuvailmaisuun ja kuvien tulkintaan. Erilaisen valokuvien tarkastelua ja analysointia. Omaan elämään liittyviä valokuvaustehtäviä.

KU08 KERAMIikka 1

Opiskellaan saven käsittelyn perustekniikat, materiaaliin liittyvät tekniset haasteet ja keskeiset koristelumenetelmät. Materiaaleina lähinnä matalan polton puna- ja valkosavet, engobevärit ja kirkas lasite. Tavoitteena kolmiulotteisten isohkojen rakenteiden hallinta. Työt poltetaan keramiikkauunissa.

KU15 MAALAUUS

Saadaan tietoa öljyvärien sekoittamisesta, maalausmateriaaleista ja -välineistä sekä syvennetään väriopin tietoutta. Öljyvärimaalauksen pohjustaminen. Harjoitellaan maalaamisen sisällöllisten ja ilmaisullisten merkitysten luomista.

KAIKILLE YHTEISET KUVATAIDEKURSSIT

PAKOLLISET KURSSIT

KU01 MINÄ, KUVA JA KULTTUURI

Kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ilmenemismuotojen ja merkitysten tarkastelua. Oman kuvallisen ilmaisun taitojen kehittämistä; väriopin ja sommittelun sovelluksia. Kuvien sisällöllisen tulkinnan menetelmiä. Kuvallisia harjoituksia vaihtelevin tekniikoin sekä kirjallisia tehtäviä.

KU02 YMPÄRISTÖ, PAIKKA JA TILA

Perehdytään ympäristön suunnittelun, arkkitehtuurin ja muotoilun peruskäsitteisiin. Kuvallisia harjoituksia, havainnekuvien ja kolmiulotteisten mallien tekemistä tila- ja tuotesuunnittelusta. Luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön vuorovaikutuksen tarkastelua. Harjoitellaan oman työprosessin esittämistä. Kuvallisia tehtäviä vaihtelevin materiaalein, tekniikoin ja välinein.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

KU03 MEDIA JA KUVIEN VIESTIT

Sisältönä kuvaviestintä. Harjoitustehtäviä mediakuvien tarkastelusta, digitaalisesta kuvasta ja graafisen suunnittelun perusteista. Yksilötöitä ja ryhmissä työskenneltäviä harjoituksia ajankohtaisista mediaailmiöistä vaihtelevin tekniikoin ja välinein.

KU04 TAITEEN KUVISTA OMIIN KUVIIN

Länsimaisen kuvataiteen historian pääpiirteitä teemallisesti ja kronologisesti. Kulttuuristen merkitysten ja käsitysten ilmeneminen kuvataiteessa. Kuvien tarkastelua, keskustelua, kuvallisia tehtäviä. Kurssin aikana opiskelija kokoaa kurssin sisällöstä taidehistorian kirjan.

KU05 NYKYTAITEEN TYÖPAJA

Kurssilla tarkastellaan nykytaiteen taustalla olevia ilmiöitä ja taidekäsitteitä sekä taiteen ja kulttuurin välistä vuorovaikutusta. Etsitään omakohtaisia työtapoja ja harjoitellaan prosessinomaista työskentelyä ja sen esittelyä. Tehdään nykytaiteeseen liittyviä näyttelykäyntejä ja oma nykytaiteen keinoin toteutettu teos.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

KU06 TEKSTIILITAIDE

Opiskelija saa perustiedot kankaiden koristelu- ja värjäystekniikoista, käytettävistä materiaaleista sekä osaa soveltaa niitä käyttötekstiileihin ja taideteoksiin. Kuumavahabatiikka silkille, erilaisia painanta- ja kuvansiirtomenetelmiä ja kankaan solmubatiikkivärjäystä kylmäreaktiivivärein.

KU07 VALOKUVAUS 1

Perehdytään kameran toimintaan, valokuvailmaisuuksiin ja kuvien tulkintaan. Erilaisien valokuvien tarkastelua ja analysointia. Omaan elämään liittyviä valokuvaustehtäviä.

KU08 KERAMIikka 1

Opiskellaan saven käsittelyn perustekniikat, materiaaliin liittyvät tekniset haasteet ja keskeiset koristelumenetelmät. Materiaaleina lähinnä matalan polton puna- ja valkosavet, engobevärät ja kirkas lasite. Tavoitteena kolmiulotteisten isohkojen rakenteiden hallinta. Työt poltetaan keramiikkauunissa.

KU09 TAIDEGRAFIikka

Taidegrafiikka on erilaisten painolaattojen avulla tehtävien kuvien tuottamistapa. Opitaan kuivaneulatekniikka sekä monimuotoinen ja kokeileva kartonkigrafiikka. Opetellaan grafiikan vedostamista, vedosmerkinnät ja saadaan tietoa graafikon työstä ja grafiikan materiaaleista.

KU10 VIDEO JA ELOKUVA

Tutustutaan elokuvakerronnan keinoihin ja videotekniikkaan. Harjoitellaan kuvakokojen ja -kulmien, rajausten ja leikkausten käyttöä sekä äänen liittämistä videoon. Kuvataan ja editoidaan digitaalisesti ryhmissä lyhytfilmi tai musiikkivideo. (Ei järjestetä lv. 09 - 10.)

KU11 DIGITAALINEN KUVANKÄSITTELY

Kuvien luonti ja muunteleminen Photoshop –kuvankäsittelyohjelmalla. Sisältönä mm; käyttöliittymän osien hallinta, digitaalisten kuvien värien muuntelu, työkalujen ominaisuudet, tasojen avulla työskentely, erilaiset kuvatyypit ja niiden käyttö ja yhdistely.

KU12 KÄYTTÖGRAFIIKAN TYÖKALUT

Graafisen suunnittelun perusteet. Sommittelu, typografia, kuvan ja tekstin yhdistäminen, taitto, mainonta. Harjoituksia eri tekniikoita ja välineitä hyödyntäen. Erilaisten julkaisujen, esitteiden ja ilmoitusten sekä käyttögrafiikan tuottaminen taitto-ohjelmalla. Ei järjestetä lv. 09-10.

KU 13 KUVANVEISTO

Harjoitellaan ideointia, tilan ja erilaisten muotojen hahmottamista annettuun teemaan ja työskentelyyn sopivia materiaaleja sekä tutkivia työtapoja käyttäen. Tuotoksena kolmiulotteinen teos. Veistoksen materiaaleina voivat olla esim. kipsi, rautalanka, puu sekä erilaiset tarkoitukseen sopivat sekamateriaalit.

KU14 PIIRTÄMISEN TAITO

Kurssin tavoitteena on kehittää sekä kuvakerronnan, että piirtämisen taitoa. Harjoitellaan muodon ja mittasuhteiden ja perspektiivin kuvaamistapoja ja tutkitaan eri piirtimien ja paperilaatujen ilmaisullisia mahdollisuuksia. Opetellaan myös ihmisen piirtämistä.

KU15 MAALAUS

Saadaan tietoa öljyvärien sekoittamisesta, maalausmateriaaleista ja -välineistä sekä syvennetään väriopin tietoutta. Öljyvärimaalauksen pohjustaminen. Harjoitellaan maalaamisen sisällöllisten ja ilmaisullisten merkitysten luomista.

KU17 KERAAMINEN TUOTESUUNNITTELU

Syvennetään tietoutta keramiikan työtavoista ja materiaaleista. Tehdään taide- ja käyttöesineitä sekä mahdollisuuksien mukaan pieni esinesarja valusavimuotin avulla. Opetellaan värillisten lasitteiden käyttöä sekä dreijausta. (Ei järjestetä lv. 09-10.)

KU19 TUTKIELMAKURSSI

Itsenäinen kurssi. Ohjeet kuvataiteen tutkielman tekemiseen saa kuvataideopettajalta.

KU20 VALOKUVAUS 2

Valokuvauksen jatkokurssi. Syvennetään omaa valokuvailmaisua tuottamalla kuvasarja ja portfolio, jossa tulkitaan kuvia ja työskentelyprosessia. Kurssiin sisältyy näyttelykäynti. (Ei järjestetä lukuvuonna 09-10.)

KOULUKOHTAINEN SOVELTAVA KURSSI

KU18 KUVATAITEEN LOPPUTYÖKURSSI

Laajahko opinnäytetyö joltakin opiskelijan valitsemalta kuvataiteen alueelta. Työ koostuu taiteellisesta tuotoksesta ja siihen liittyvästä työprosessia kuvaavasta portfolioista tavoitteineen, luonnoksineen, kirjallisine työnkuvauksineen ja itsearvioineen. Opiskelijalla on oltava vähintään neljä kuvataidekurssia suoritettuna ennen lopputyötä.

VALTAKUNNALLINEN SOVELTAVA KURSSI

KU21 KUVATAITEEN DIPLOMIKURSSI

Kurssin aikana tehdään valtakunnallisten ohjeiden ja tehtävänantojen mukainen opinnäytetyö. Tehtävävaihtoehtoihin ja ohjeisiin kannattaa tutustua kevätlukukauden lopussa osoitteessa www.edu.fi/lukiokoulutus/lukiodiplomit. Syyslukukauden alussa järjestetään infotilaisuus. Työ koostuu taiteellisesta tuotoksesta ja omaa työprosessia kuvaavasta ja arvioivasta portfolioista sekä kirjallisesta esseestä. Työn arvioivat ohjaava opettaja ja ulkopuolinen arvioija. Kurssi arvioidaan arvosanoilla 1-5 ja sen suorittamisesta saa valtakunnallisen lukiodiplomitodistuksen. Opiskelijalla täytyy olla vähintään neljä kuvataidekurssia suoritettuna ennen kurssille ilmoittautumista. Lisäksi kurssin alkaessa on oltava alustavat työsuunnitelmat.

M U S I I K K I

PAKOLLISET KURSSIT

MU01 MUSIIKKI JA MINÄ

Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja soittotaitoaan musiikillisen ilmaisun välineenä. Kurssilla syvennetään musiikin peruskäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla.

MU02 MONIÄÄNINEN SUOMI

Opiskelussa käytetään monipuolisia työtapoja, erityisesti musisointia ja kuuntelua. Musisoitaessa kiinnitetään huomiota oman ilmaisun sekä kuuntelu- ja kommunikointivalmiuksien kehittämiseen. Sisällöt edustavat eri musiikinlajeja: populaari-, taide- ja perinнемusiikkia.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

MU03 OVET AUKI MUSIIKILLE

Opiskelija oppii tuntemaan itselleen vieraita musiikinlajeja ja musiikkikulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Kurssilla tarkastellaan eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja opitaan ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista.

MU04 MUSIIKKI VIESTII JA VAIKUTTAA

Tutustutaan musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa ja mediassa.

LIIKUNTA

PAKOLLISET KURSSIT

LI01 TAITOA JA KUNTOA

Fyysisen kunnon harjoittelu. Oman fyysisen kunnon mittaaminen ja arviointi. Lihashuolto ja rentoutus. Sisä- ja ulkopalloilu. Mailapelit. Voimistelu eri muodoissaan. Tanssi eri muodoissaan. Talviliikunta. Uinti ja vesipelastus. Yleisurheilu. Suunnistus ja luontoliikunta.

LI02 LIIKUNTA YHDESSÄ JA ERIKSEEN

Fyysisen kunnon harjoittelu. Lihashuolto ja rentoutus. Sisä- ja ulkopalloilu. Mailapelit. Voimistelu eri muodoissaan. Tanssi eri muodoissaan. Talviliikunta. Kuntouinti ja vesiliikunta. Luontoliikunta. Jokin uusi liikuntalaji.

VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

LI03 VIRKISTY LIIKUNNASTA

Kurssi koostuu yhdestä tai useammasta mukavasta liikuntamuodosta. Opettaja tarkentaa yhdessä opiskelijaryhmän kanssa kurssin sisällön.

LI04 VANHAT TANSSIT

Opetellaan yleisimmät seura- ja vanhat tanssit ja esitetään ne vanhojen päivänä.

KOULUKOHTAINEN SOVELTAVA KURSSI

LI06 PALLOILUKURSSI

Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden yhteisiä liikuntaharrastuksia. Työtoivoissa painottuu opiskelijaryhmän yhteistoiminta. Kurssin sisältönä ovat sisäpallolajit, jotka sovitaan kurssin alussa.

Liikunnan kurssien uudelleen suorittaminen: liikunnan pakollisista kursseista ei saa uudelleen suoritettaessa kurssimerkintää. Syventävien ja soveltavien kurssien suorittamisesta voi saada uudelleen merkinnän. Etusijalla kurssille osallistumisessa ovat kuitenkin ensimmäistä kertaa kurssia suorittavat.

LI03 = LI07

LI04 = LI08

LI05 = LI09

LI06 = LI11

T I E T O T E K N I I K K A

KOULUKOHTAISET SOVELTAVAT KURSSIT

AT01 TIETOTEKNIIKAN PERUSTEET

Windows-standardiohjelmat. Kirjallisen työn tuottaminen Word –tekstinkäsittelyohjelmalla. Excel -taulukkolaskennan perusteet. Paintshop Pro –kuvankäsittelyohjelman perusteet.

AT02 OHJELMOINTI

Ohjelmoinnin yleiset periaatteet. JavaScript -ohjelmointikielen perusteet. Ohjaus - ja toistorakenteet. Funktiot. Javascriptin –ohjelman koodaminen Dreamweaverillä.

AT03 VERKKOSIVUJEN TUOTTAMINEN

Näyttävien ja toimivien verkkosivustoja tuottaminen. julkaiseminen ja ylläpitäminen Dreamweaver –ohjelmalla.

AT06 DIGITAALINEN ANIMOINTI

Vektoripohjaisen ja vuorovaikutteisen grafiikan ja animaation tuottaminen Flash-ohjelmalla.

KU11 DIGITAALINEN KUVANKÄSITTELY

Kuvien luonti ja muunteleminen Photoshop -kuvankäsittelyohjelmalla

KU12 KÄYTTÖGRAFIIKAN TYÖKALUT

Erialaisten julkaisujen, esitteiden ja ilmoitusten sekä näyttävän käyttögrafiikan tuottaminen PageMaker -ohjelmalla.

K A N S A I N V Ä L I S Y Y S J A Y H T E I S T Y Ö

KOULUKOHTAINEN SOVELTAVA KURSSI

KV01 KANSAINVÄLISYYS JA YHTEISTYÖ

Kurssin tavoitteena on rohkaista opiskelijaa kommunikoimaan vieraalla kielellä sekä sopeutumaan vieraaseen kulttuuriympäristöön.

OPINTO - OHJAUS

PAKOLLINEN KURSSI

OPO1 KOULUTUS, TYÖ JA TULEVAISUUS

Kurssilla käsitellään opiskelua lukiossa, ylioppilastutkintoa sekä jatko-opiskelua lukion jälkeen. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan lukio-opintojen suorittamista kunakin lukuvuotena sekä antaa opiskelijalle riittävästi sellaisia tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee tehdäkseen suunnitelmia lukion jälkeiselle ajalle. Kurssi suoritetaan osallistumalla oppitunneille kolmen lukuvuoden aikana. Viikoittainen ryhmänohjaus koko lukion ajan kuuluu opinto-ohjauksen kurssiin.

VALTAKUNNALLINEN SYVENTÄVÄ KURSSI

OPO2 OPISKELU, TYÖELÄMÄ JA AMMATINVALINTA: TYÖELÄMÄÄ ESPOOSSA

Kurssilla perehdytään lukion jälkeiseen koulutukseen, ammatteihin ja työelämään kurssille osallistuvien opiskelijoiden tarpeita huomioon ottaen. Kurssin aikana keskustellaan kurssin teemoista, etsitään tietoa eri lähteistä ja toteutetaan vierailuja, jotka liittyvät kurssin tavoitteisiin. Kurssi on hyödyllinen opiskelijalle, joka haluaa lisää valmiuksia tehdä valintoja ja päätöksiä omaa uraa/työelämää tai jatkokoulutuspaiikkaa koskien.

KOULUKOHTAINEN SOVELTAVA KURSSI

OPO3 LÖYDÄ OMA OPPIMISTYYLISI

Kurssilla opiskellaan oman oppimisvaikeuden ja -tyylin tunnistamista sekä etsitään omia voimavaroja ja vahvuuksia. Tavoitteena on itselle sopivien opiskelutekniikoiden kokeilu ja löytäminen sekä positiivisen muutoksen aikaansaaminen omassa työskentelyssä ja asenteessa. Kurssin kuluessa suoritetaan lukivaikkeuden arviointia yo-tutkintoa varten ja ohjataan opiskelija tarvittaviin tutkimuksiin. Opiskelijat ohjautuvat kurssilla lukiseulan perusteella erityisopettajan ja opinto-ohjaajan toimesta.

OPO4 TUTORCURSSI

Kurssille osallistuvat opiskelijat koulutautuvat vertaisohjaajan taidoissa sekä toimivat seuraavan lukuvuoden tutor-opiskelijoina lukiossa aloittaville opiskelijoille. Kurssin tavoitteena on lisätä kurssille osallistuvan itsetuntemusta, vuorovaikutus- ja esiintymistaitoja sekä kehittää osallistujan vertaisohjaajataitoja. Koulutus toteutetaan 5. jakson aikana. Kurssin suorittaminen jatkuu seuraavan lukuvuotena tutortoimintana. Tutorin tehtäviä ovat mm. lukion aloittavien ohjaaminen opintoihin, osallistuminen ryhmäytymispäivän järjestämiseen, lukio-opintojen esittely peruskoululaisille jne.